

Perteklinių skolų prevencija, parama ir rehabilitacija

1 iš 7

darbingo amžiaus asmenų turi bylą su antstoliais dėl įsiskolinimų.

11 %
57 %

namų ūkių turi paskolų, bet net patiria skurdo riziką dėl įsiskolinimų.

4 iš 5

darbingo amžiaus skolininkų nedirba.

Siekiami sprendimai

PROBLEMA	ESAMA SITUACIJA	SIŪLOMI POKYČIAI
<p>Išskaitų iš darbo užmokesčio efektyvinimas. Antstoliai per 2022 m. išieškojo vos 4 % visų skolų, kurios augo 10 kartų greičiau nei jų išieškojimas. 69 % skolininkų formaliai nedirba.</p>	<p>Civilinio Proceso Kodekso 736 str.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Iš pajamų, neviršijančių MMA, išskaitoma 20 % turint vieną bylą, ir 30 % turint dvi ir daugiau. Iš pajamų, viršijančių MMA, išskaitoma 50 % <p>Dėl to skolininkams liekančios pajamos dažnai yra žemiau skurdo rizikos ribos, tai skatina juos slėpti pajamas arba dirbti nelegaliai.</p>	<p>Pakeisti CPK 736:</p> <ul style="list-style-type: none"> Iš pajamų neviršijančių MMA išskaičiuoti 10 % Iš pajamų tarp 1 MMA ir 2 MMA – 20 % Iš pajamų virš 2 MMA – 30 %. <p>Tai skatintų skolininkus grįžti į darbo rinką, mažintų socialines išlaidas, didintų skolų mokumą.</p>
<p>Išskaitų iš asmens turto reguliacija. Skolos suma, nuo kurios išieškojimą galima nukreipti į paskutinį būstą yra fiksuota ir nekeista nuo 2018 m., nors būstų kainų indeksas išaugo nuo 131.1 iki 202.2 2022 m.</p>	<p>CPK 663 str.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Išieškojimas į paskutinį būstą gali būti nukreipiamas jei skola viršija 4000 Eur sumą. Taip pat padaryta išlyga, kuomet šis apribojimas negalioja jei skolininko būsto vertė yra mažesnė nei skoloso dydis. <p>Reguliavimas nėra indeksuotas, tad reikalauja nuolatinės peržiūros dėl besikeičiančių būstų ir skolų rinkos sąlygų.</p>	<p>Pakeisti CPK 663 str.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Susieti paskutinio būsto išieškojimo apsaugą su fizinio asmens nemokumo nustatymo riba – 25 MMA. Atitinkamai ilginti terminus, po kurių išieškojimą galima nukreipti į asmens turtą Ištrinti apsaugos ribos išlygą, kuomet būsto vertė mažesnė nei skola. <p>Tai padarys reguliaciją ilgalaikiškesne ir geriau atspindinčią būstų rinką.</p>
<p>Atokvėpio nuo skolų programa. Dėl skolų patiriamų finansinių ir psichologinių sunkumų, skolininkams yra sunkiau grįžti į darbo rinką ar susitvarkyti skolas.</p>	<p>Skola gali būti atidėta tik skolininko prašymu antstoliui. Tačiau tam gali trūkti socialinių įgūdžių. Išieškojimo veiksmams prasidedant vos tik skolininkas gauna pajams yra itin sunku „atsistoti ant kojų.“</p>	<p>Įgaliojimo sustabdyti skolų išieškojimą 12 mėn. per 5 metus suteikimas Užimtumo Tarnybos darbuotojams. Tai leistų skolininkams, grįžtantiems į darbo rinką, susitaupyti pinigų, suformuoti skolų gražinimo grafikus ir kitaip grįžti į sveiką gyvenimą visuomenėje.</p>
<p>Gyva duomenų apie skolas stebėseną. Neturint duomenų neįmanoma problemų sprendimai.</p>	<p>Duomenys yra išsibarstę po skirtingas duombazes ir institucijas, suinteresuotos šalys turi rašyti vienkartinis prašymus Registrų Centrai. Tai gerokai apsunkina suinteresuotų šalių sprendimus ir duomenimis grįstos politikos formavimą.</p>	<p>Antstotelių Informacinės Sistemos, SODROS ir Gyventojų Registro duomenys sutraukti į vieną viešai prieinamą vietą, valdomą Valstybės Duomenų Agentūros.</p>

Kontaktai

Rokas.kersys@kurkl.lt

+370 6 122 0616

Projekto puslapis

[Esamos situacijos analizė](#)[Užsienio praktikų analizė](#)